

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ

Макєєв П.В., Сакун А.О., Литвин А.О.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

Причини виникнення екологічних проблем в більшій мірі пов'язані з техногенним впливом людини на навколишнє середовище. Цей негативний вплив відходів не тільки шкодить навколишньому середовищу та нормальному життю людей, але й стає прямою або опосередкованою причиною техногенної катастрофи.

На перший план в області екологічної безпеки життєдіяльності, нормального розвитку та функціонування житлово-комунального комплексу міста виходить розробка та реалізація правильної стратегії утилізації побутових відходів.

Утворення, розміщення та накопичення твердих комунальних відходів (ТКВ) на території України з кожним роком поступово збільшується. Більшість об'єму ТКВ утворюють несанкціоновані звалища, у зв'язку з чим процес поховання відходів відбувається без попереднього сортування. Такий підхід призводить до забруднення ґрунтів, ґрунтових вод та виділення газів, що забруднюють атмосферне повітря. Вирішенням даної проблеми є ефективне управління відходами, що утворюються. Під системою управління відходами (СУВ) розуміють комплекс заходів, спрямованих на збирання, транспортування, переробка, повторне використання, утилізацію відходів, а також здійснення контролю та регулювання цих процесів.

Слід зазначити, що відходи, що утворюються в результаті життєдіяльності людини, мають негативний вплив на неї саму та на навколишнє середовище. Також вони можуть бути джерелами паливно-енергетичних та матеріально-сировинних ресурсів. Можна сказати, що для забезпечення управління відходами необхідно зменшити екологічну небезпеку на всіх етапах поводження з відходами та використовувати їх у якості джерела енергії та вторинної сировини.

Підвищення ефективності СУВ полягає в об'єднанні в єдиний комплекс усіх методів (компонентів) управління відходами та заощадження ресурсів, таких як нормативні, економічні, інформаційні, технічні та правові.

Зниження кількості утворюваних відходів буде відбуватись за рахунок створення нової продукції при використанні вторинної сировини, предметів багаторазового використання, відмові від великої кількості пакувального матеріалу, що дозволяє простіше утилізувати накопичені відходи більш простими способами.

Відходи які не підлягають повторному використанню або переробці можуть бути використані в якості енергетичних ресурсів. Наприклад, спалювання відходів не тільки дозволить зменшити їх об'єм та термічно знешкодить небезпечні компоненти, але й може бути використано в якості джерел теплової енергії.